

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 grudnia 2014 r. (data nadania) powód M. C. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (dalej (...) S.A.) kwoty 5 106,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 października 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne mu na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanego, jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Odszkodowanie to obejmuje część kosztów najmu przez poszkodowanego auta zastępczego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego w kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, ponad już wypłacone z tego tytułu odszkodowanie (pozew, k. 2-6).

W dniu 23 grudnia 2014 r. referendarz sądowy w tut. Sądzie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. XVI GNc 7842/14, w którym uwzględnił żądanie pozwu (nakaz, k. 23).

Strona pozwana (...) S.A. zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem z dnia 27 stycznia 2015 r. (data nadania), wnosząc o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności za skutki kolizji z dnia 26 lipca 2011 r., o czym świadczy wypłata przez nią na rzecz strony powodowej kwoty 1 043,10 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z najmem przez poszkodowaną pojazd zastępczego. Zakwestionowała jednak roszczenie powoda tak co do zasady, jak i co do wysokości wskazując, iż żądana przez powoda kwota nie jest sumą odpowiednią w rozumieniu art. 363 k.c., ani też normalnym zgodnie z art. 361 k.c. następstwem zdarzenia szkodowego. Zarzuciła, iż strona powodowa nie udowodniła, że najem auta zastępczego był w niniejszej sprawie uzasadniony, a poszkodowana poniosła rzeczywistą szkodę majątkową. Pozwany zaprzeczył również jakoby czas najmu pojazdu pozostawał w związku z niezbędnym czasem naprawy samochodu poszkodowanej, wskazując, że w jego ocenie przedmiotowa naprawa powinna zamykać się w 5 dniach roboczych. Strona pozwana zakwestionowała również stawkę czynszu najmu zastosowaną przez powoda jako wygórowaną i rażąco odbiegającą od standardów przyjętych na rynku (sprzeciw k. 30-36).

Strony pozostały przy swych stanowiskach do zakończenia procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na skutek kolizji drogowej, która miała miejsce w dniu 26 lipca 2011 r., został uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność B. S. (dalej: poszkodowana). Sprawca kolizji posiadał ważne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. (**okoliczność niesporna, a nadto dowody**: akta szkody na płycie CD, dowód rejestracyjny k. 9-9v., zeznania świadka B. S. – 119-119v.).

Tego samego dnia t.j. 26 lipca 2011 r. poszkodowana B. S. zgłosiła szkodę komunikacyjną u ubezpieczyciela sprawcy szkody (**dowód**: akta szkody na płycie CD, potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia szkody przez ubezpieczyciela – k. 167).

W dniu 04 sierpnia 2011 r. uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) został przekazany do autoryzowanego (...) Sp. z o.o. Oględziny przednaprawcze uszkodzonego pojazdu zostały przeprowadzone jeszcze przed przyjęciem go do serwisu czyli w dniu 28 lipca 2011 r., zaś w dniu 31 lipca 2011 r. ubezpieczyciel sporządził ofertowy kosztorys naprawy, gdzie wartość naprawy została wyliczona na kwotę 5 105,47 zł i w takiej kwocie pismem datowanym na dzień 16 sierpnia 2011 r. (...) S.A. przyznała poszkodowanej odszkodowanie. Na podstawie ofertowego kosztorysu naprawy sporządzonego przez przedstawiciela ubezpieczyciela dostarczonego do serwisu naprawczego w dniu 05 sierpnia 2011 r., przedstawiciel serwisu naprawczego w dniu 08 sierpnia 2011 r. wykonał kalkulację naprawy i tego

samego dnia przesłał ją do (...) S.A. do weryfikacji. Kwota odszkodowania wyliczona przez (...) Sp. z o.o. wynosiła 17 768,80 zł. Kalkulacja została zweryfikowana w dniu 11 sierpnia 2011 r. Dzień później tj. 12 sierpnia 2011 r. warsztat rozpoczął naprawę. 31 sierpnia 2011 r. warsztat zgłosił ubezpieczycielowi potrzebę dodatkowych oględzin, a tego samego dnia ubezpieczyciel zatwierdził kosztorys naprawy po oględzinach dodatkowych. Naprawa pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) zakończyła się w dniu 09 września 2011 r., kiedy to wydano pojazd po naprawie uszkodzonej (**dowód:** protokół naprawy – k. 8, dokumentacja fotograficzna – k. 51-55, zgłoszenie dodatkowych uszkodzeń – k. 166, kalkulacja naprawy z dnia 31.07.2011 r. sporządzona przez (...) S.A. – k. 169-174, kalkulacja naprawy z dnia 08.08.2011 sporządzona przez serwis – k. 83-87, weryfikacja kalkulacji naprawy z dnia 11.08.2011 r. – k. 175-187, pismo informujące o przyznaniu odszkodowania – k. 90, zlecenie naprawy – k. 76, oświadczenie uszkodzonej z dnia 09.09.2011 r. – k.96, historia zlecenia naprawy – k. 202-206).

Uszkodzenia pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) były na tyle rozległe, iż nie nadawał się on do normalnej eksploatacji do czasu naprawy, bowiem do dnia rozpoczęcia faktycznej naprawy miał on uszkodzony element układu oświetlenia (**dowód:** opinia biegłego sądowego – k.125-143).

W związku z naprawą pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) powstała rozbieżność w stanowiskach ubezpieczyciela oraz warsztatu, co do uszkodzeń owego samochodu pozostających w związku ze zdarzeniem drogowym z dnia 26 lipca 2011 r., za które odpowiedzialność ponosi (...) S.A. Ubezpieczyciel bowiem nie chciał wziąć na siebie odpowiedzialność za dokonaną przez warsztat naprawę ramy i wahacza, ponieważ uznał, iż nie pozostaje ona w związku przyczynowym z wyżej wskazaną kolizją. Jednakże na skutek wymiany stanowisk (kalkulacji naprawy) pomiędzy obydwoma stronami pismem z dnia 29 września 2011 r. (...) S.A. poinformowała (...) Sp. z o.o. o przyznaniu dopłaty do odszkodowania za uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) w wysokości 668,20 zł, zaś pismem z dnia 11 października 2011 r. poinformowała ten sam zakład naprawczy o przyznaniu dopłaty do odszkodowania należnego z tego samego tytułu w wysokości 9 014,55 zł. W związku z nieuznaniem przez (...) S.A. wszystkich naprawionych przez (...) Sp. z o.o. uszkodzeń pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) jako niepozostających w związku z kolizją z dnia 26 lipca 2011 r., (...) Sp. z o.o. pismem z dnia 27 października 2011 r. skierowanym do ubezpieczyciela poprosiła o dopłatę, jej zdaniem, niesłusznie potrąconej części odszkodowania. W dniu 18 lipca 2012 r. (...) Sp. z o.o. wystosowała do ubezpieczyciela prośbę o ponowną analizę sprawy. W odpowiedzi na powyższe z dnia 23 sierpnia 2012 r. (...) S.A. stwierdziła, iż nie znajduje podstaw do zmiany swojej decyzji o nieuznaniu uszkodzeń wahacza oraz ramy (**dowód:** pismo z dnia 29.09.2011 – k. 89, pismo z dnia 11 października 2011 r. – k. 91, pismo z dnia 18.07.2012 r. – k. 93, pismo z dnia 27.10.2011 r. – k. 197, faktura VAT – 74-75, pismo z dnia 17.11.2011 r. – k. 77).

W okolicznościach niniejszej sprawy uzasadniony czas technologicznej naprawy samochodu marki R. (...) o nr rej. (...) nie powinien przekraczać 5 dni roboczych w odniesieniu do 8 godzinnego dnia pracy. Uzasadniony okres naprawy uszkodzonego samochodu wynosił łącznie 13 dni kalendarzowych, na które składały się 5 dni technologicznego czasu naprawy, 1 dzień na sprowadzenie części zamiennych, 3 dni na weryfikację serwisowej kalkulacji naprawy, 1 dzień organizacyjny na przyjęcie pojazdu do naprawy i wykonanie serwisowej kalkulacji naprawy oraz 3 dni wolne od pracy. Warsztat naprawczy najpóźniej w dzień po przyjęciu pojazdu do naprawy tj. 05 sierpnia 2011 r. powinien wykonać serwisową kalkulację naprawy oraz przesłać ją ubezpieczycielowi do weryfikacji. Warsztat również niezasadnie domagał się uznania odpowiedzialności przez (...) S.A. za wymianę przedniej ramy nośnej, wahacza poprzecznego oraz opony, ponieważ uszkodzenia tych części nie miały związku ze zdarzeniem z dnia 26 lipca 2011 r. Tym samym niepotrzebnie zgłaszał konieczność przeprowadzenia dodatkowych oględzin, a następnie oczekiwał na weryfikację bezpodstawnie rozszerzonej kalkulacji naprawy, powodując tym samym nieuzasadnione wydłużenie okresu naprawy. Pojazd zatem powinien przebywać w warsztacie naprawczym od dnia 04 sierpnia 2011 r. do dnia 17 sierpnia 2011 r. (**dowód:** opinia biegłego sądowego – k. 125-143, uzupełniająca ustna opinia biegłego sądowego – k. 227-228).

W związku z oddaniem własnego pojazdu do serwisu naprawczego od dnia 05 sierpnia 2011 r. do dnia 14 sierpnia 2011 r. uszkodzona korzystała z pojazdu najętego u (...) Sp. z o.o. (**dowód:** umowa najmu – 79-80, faktura VAT – k. 82)

W związku z oddaniem własnego pojazdu do serwisu naprawczego celem naprawy, w dniu 16 sierpnia 2011 r. B. S., zawarła z M. C. umowę najmu, której przedmiotem był najem pojazdu zastępczego R. (...) o nr rej. (...). Umowa najmu została zawarta na czas naprawy uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej z dnia 26 lipca 2011 r. pojazdu będącego własnością B. S.. Strony ustaliły stawkę najmu na 200 zł + VAT za dobę oraz ostatecznie czas najmu na 25 dni (od 16 sierpnia 2011 r. do 09 września 2011 r.). W umowie najmu najemca oświadczył, iż nie ma możliwości zastąpienia uszkodzonego pojazdu pojazdem własnym.

Tego samego dnia strony zawarły umowę cesji wierzytelności – prawo do dochodzenia przez wynajmującego M. C. zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, bezpośrednio od podmiotu zobowiązanego do naprawienia szkód powstałych wskutek wypadku drogowego w dniu 26 lipca 2011 r. Najemca miał prawo dochodzić pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego bezpośrednio od towarzystwa (...) lub od sprawcy wypadku drogowego – R. G.. Niniejszą umowę podpisali wynajmujący M. C. oraz najemca B. S. (**bezsporne**; umowa najmu i cesji wierzytelności k. 10, zeznania świadka B. S. – k. 119-119v.).

Z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o nr rej. (...) w dniu 26 września 2011 r. M. C. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 6 150 zł brutto tj. z zastosowaniem dziennej stawki czynszu najmu w wysokości 200 zł netto za okres 25 dni tj. od 16 sierpnia do 09 września 2011 roku (**bezsporne**; faktura VAT, k. 11).

Stawki dzienne wynajęcia pojazdu zastępczego klasy R. (...) na okres 25 dni, według cen obowiązujących w okresie sierpnia i września 2011 r., na rynku na (...) w lokalnych firmach wynosiły od 90 do 200 zł netto za dobę (**dowód**: opinia biegłego sądowego – k. 125-143).

Pismem datowanym na dzień 10 września 2012 r., odebrany przez (...) S.A. w dniu 27 września 2012 r. roku M. C. wezwał pozwaną (...) S.A. do zapłaty kwoty brutto w wysokości 6 150 zł (**dowód**: pismo z dnia 10.09.2012 r. – k. 207, zpo – k. 12).

W odpowiedzi na powyższe pismem z dnia 22 października 2012 roku Towarzystwo (...) wezwało pełnomocnika M. C. do uzupełnienia braków w dokumentacji (**dowód**: pismo z dnia 22.10.2011 r. – k. 13).

Po weryfikacji faktury przesłanej przez M. C., (...) S.A. pismem z dnia 21 grudnia 2012 r. przyznała zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 26 lipca 2011 r. w kwocie 1 043,10 zł, tj. za 9 dni najmu przyjmując stawkę dzienną czynszu najmu w wysokości 95 zł netto, uznając stawkę wskazaną przez M. C. za zawyżoną, a czas najmu za niepozostający w związku z zaistniałą w dniu 26 lipca 2011 r. szkodą. Nie uznając decyzji ubezpieczyciela M. C. w dniu 19 maja 2014 r. skierował do niego ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 5 107 zł. Pismem datowanym na dzień 21 lipca 2014 r. podtrzymała swoją decyzję (**dowód**: pismo z dnia 21.12.2012 r. – k. 49-50, pismo z dnia 21.07.2014. – k. 15-15v., przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 14).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów złożonych do akt sprawy, akt szkody oraz twierdzeń stron co do okoliczności niespornych, , jak również w oparciu o dokumentację zawartą na nośniku w postaci płyty CD. Dokumenty te w większości stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., stosownie więc do treści art. 233 § 1 k.p.c. Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia faktycznego a w konsekwencji, poczynił na ich podstawie ustalenia faktyczne. Z kolei, dokonując oceny zawartości płyty CD Sąd miał na uwadze, iż w kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. Art. 309 k.p.c. może mieć zastosowanie także do niepodpisanych wydruków komputerowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r., I CSK 138/08, LEX, (...)), jak również w ocenie Sądu do danych z nośników informatycznych. Sąd nie miał podstaw, by podważać wiarygodność dokumentacji znajdującej się na tymże nośniku.

Wobec rozbieżności stanowiska stron w zakresie ustalenia uzasadnionego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego K. W.. Dopuszczając ten dowód Sąd stanął

na stanowisku, iż w zakresie tezy dowodowej wymagana jest wiedza specjalistyczna, a dowód ten jest konieczny do zakończenia niniejszego postępowania. Należy wskazać, iż ocena opinii biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją pod tym względem inne, szczególne dla tego dowodu kryteria jego oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność logiki i wiedzy powszechnej.

Wobec tego, iż powód zakwestionowała opinię biegłego w części dotyczącej niezbędnego i uzasadnionego czasu naprawy, Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego. W opinii uzupełniającej biegły potrzymał w całości wszystkie swoje wnioski wskazane w opinii podstawowej przedstawiając dodatkowe argumenty na ich potwierdzenie. Zdaniem Sądu opinia biegłego – pisemna podstawowa oraz ustna uzupełniająca - miała charakter kompletny, była całościowa, a w rezultacie i rzetelna. W związku z tym Sąd uznał ją za wiarygodną oraz przydatną do ustalenia okoliczności, dla których dowód ten został dopuszczony.

Na okoliczność między innymi konieczności najmu pojazdu zastępczego Sąd dopuścił dowód z zeznań świadka B. S.. Sąd dał jej zeznaniom wiarę w części dotyczącej faktu samego najmu pojazdu zastępczego oraz tego, iż pojazd zastępczy był jej potrzebny do realizacji czynności związanych z życiem codziennym m.in. dojazdów do pracy. Sąd za niewiarygodne uznał zeznania świadka na okoliczność odholowania jej samochodu w dniu zdarzenia drogowego do warsztatu. Zeznania te są niespójne z pozostałym materiałem dowodowym, chociażby protokołem naprawy (k. 8), z którego wynika, iż auto zostało przyjęte do warsztatu w dniu 04 sierpnia 2011 r., a nie 26 lipca 2011 r.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego roszczenie strony powodowej jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

Na wstępie należy podkreślić, iż strony nie kwestionowały stanu faktycznego w niniejszej sprawie w zakresie okoliczności kolizji oraz odpowiedzialności (...) S.A. co do zasady za skutki zdarzenia. Nie było też sporne, że osoba ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego spowodowała uszkodzenie samochodu marki R. (...) o nr rej. (...). W takiej sytuacji Sąd zaniechał szczegółowego badania tych okoliczności, gdyż nie budzą one wątpliwości co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (art. 229 k.p.c.).

Pozwany nie kwestionował również faktu zawarcia przez poszkodowaną z powodem umowy najmu oraz umowy cesji wierzytelności, a także ich treści. Z mocy art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) poszkodowanej przysługiwało bowiem roszczenie odszkodowawcze bezpośrednio wobec zakładu ubezpieczeń sprawcy szkody – pozwanego w niniejszej sprawie, a zatem była ona również uprawniona do rozporządzania wierzytelnością o zapłatę odszkodowania przysługującą jej wobec pozwanego – zarówno w całości, jak i w części – na rzecz innego podmiotu.

Przechodząc zatem do rozstrzygnięcia zasadności roszczenia powoda w pierwszej kolejności wskazać należy, iż umowa cesji z dnia 16 sierpnia 2011., w oparciu o którą powód wywodził swoje roszczenie, była umową ważną, albowiem zawarta została przez uprawnione do tego osoby, co pozostawało poza sporem stron. Zbywana wierzytelność została nie tylko sprecyzowana w tej umowie, ale była również oznaczalna na podstawie analizy stosunku obligacyjnego, z którego wynikała - w umowie bowiem wskazano stosunek prawny będący podstawą zbywanej wierzytelności, jego zakres i przedmiot oraz osobę dłużnika.

Umowę najmu z dnia 16 sierpnia 2011 r. również należało uznać za ważną. Umowa ta określa elementy przedmiotowo istotne w świetle art. 659 § 1 k.c. umowy najmu, a więc przedmiot najmu i czynsz najmu. Wskazać przy tym należy, iż umowa najmu nie musi określać wysokości czynszu, wystarczy, że wskazuje podstawy jego określenia (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 25 września 1992 r., I ACr 384/92, OSA (...)). Z pkt III umowy wynika, iż cena najmu liczona jest jako stawka dzienna 200 zł netto, zaś wynajmowany samochód to R. (...) o nr rej. (...). Spełniona została więc przesłanka z art. 659 § 1 k.c., albowiem ustalony został, należący do elementów przedmiotowo istotnych umowy najmu (essentialia negotii), czynsz najmu i przedmiot najmu. Pojazd ten miał zostać wynajęty na okres trwania naprawy

uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej auta poszkodowanej marki R. (...) o nr rej. (...), a strony umówiły się, że zapłata za najem nastąpi w formie przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanej od towarzystwa ubezpieczeń lub od sprawcy wypadku drogowego.

Stosownie do treści art. 34 ust. 1 ww. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem (...) zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie natomiast z brzmieniem przepisu art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Regułą jest zatem zasada pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Naprawienie szkody, według wyboru poszkodowanego, polega bądź na przywróceniu stanu poprzedniego, bądź na zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu (art. 363 § 1 k.c.).

Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Korzystanie z samochodu jest obecnie standardem cywilizacyjnym, a zatem jeżeli osoba pojazd posiadająca utraci możliwość korzystania z niego z uwagi na jego uszkodzenie, ponosi tym samym szkodę. Niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego uznawana jest przy tym za normalne następstwo wypadku komunikacyjnego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., a zatem jeżeli poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Poszkodowanemu przysługuje wówczas od ubezpieczyciela zwrot wydatków koniecznych, a więc niezbędnych do korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 08.09.2004 r., sygn. akt IV CK 672/03, Lex 146324 oraz uzasadnienie uchwały SN z dnia 17.11.2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Niesłuszny zatem był zarzut pozwanego co do niewykazania zasadności i celowości najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego.

W konsekwencji więc poszkodowanej, a w rezultacie zawarcia umowy cesji powodowi, co do zasady należało się od pozwanego odszkodowanie obejmujące zwrot kosztów związanych z wynajęciem samochodu zastępczego.

Za szkodę należy jednak uznać koszty niezbędne, rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego, którego obciąża ciężar dowodu wysokości szkody. W okolicznościach niniejszej sprawy na szkodę wpływ miała stawka czynszu najmu pojazdu zastępczego oraz długość najmu odpowiadająca okresowi naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli natomiast pozwany kwestionował zarówno stawkę czynszu najmu jako rażąco wygórowaną jak i okres faktycznej naprawy twierdząc, iż uszkodzony pojazd nie musiał przez cały ten okres znajdować się w warsztacie naprawczym, a w konsekwencji poszkodowany nie musiał przez cały ten okres korzystać z najmu pojazdu zastępczego, winien był te okoliczności zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. wykazać.

Odnosząc się zatem do podniesionego przez pozwanego zarzutu dotyczącego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu zgodzić należy się z pozwanym, iż w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którego szkoda wynikła, pozostają koszty najmu samochodu zastępczego tylko w okresie koniecznym i niezbędnym do dokonania naprawy pojazdu (por. wyrok SN z 5.11.2004 r., II CK 494/03, Lex nr 145121).

W przedmiotowej sprawie uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) w wyniku uszkodzeń układu świetlnego powstałych w wyniku kolizji z dnia 26 lipca 2011 r. nie mógł pozostawać w eksploatacji do czasu faktycznego rozpoczęcia naprawy. Niemniej jednak przebywanie pojazdu w warsztacie naprawczym przez okres aż 36 dni należy uznać za nieuzasadnione. Uzasadnionym i niezbędnym czasem naprawy był bowiem okres 13 następujących po sobie dni kalendarzowych. Trafnie w swych opiniach biegły uznał, iż serwis naprawczy najpóźniej w dniu 05 sierpnia 2011 r. (to jest dzień otrzymania ofertowego kosztorysu naprawy sporządzonego przez przedstawiciela ubezpieczyciela) powinien wykonać serwisową kalkulację naprawy i przesłać ją ubezpieczycielowi do weryfikacji. Niezasadne było zatem zwlekanie z wykonaniem tej czynności do dnia 08 sierpnia 2011 r. Bezpodstawne było również wydłużanie

okresu naprawy w związku oczekiwaniem przez warsztat na uznanie przez (...) S.A. swojej odpowiedzialności za uszkodzenia ramy nośnej oraz wahacza poprzedniego i opony. Jak wykazała analiza akt sprawy przez biegłego uszkodzenia te nie mogły powstać w wyniku kolizji z dnia 26 lipca 2011 r., za którą odpowiedzialność odszkodowawczą ponosi pozwany. Nadto kosztorys zatwierdzony przez ubezpieczyciela w dniu 11 sierpnia 2011 r., warsztat naprawczy zweryfikował dopiero w dniu 31 sierpnia 2011 r. D. zwłoka w tym zakresie świadczy o braku profesjonalizmu ze strony warsztatu, a łączny okres niezasadnego przetrzymywania auta w serwisie naprawczym wyniósł 23 dni. Podsumowując w warunkach prawidłowego procesu naprawy oraz w związku z tym, iż samochód marki R. (...) o nr rej. (...) został oddany do warsztatu w dniu 04 sierpnia 2011 r. powinien on być wydany po naprawie uszkodzonej w dniu 17 sierpnia 2011 r., a nie jak to miało miejsce w niniejszej sprawie w dniu 09 września 2011 r.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego dotyczącego stawki dziennej czynną najmu w wysokości 200 zł netto za dobę jako nierynkowej i rażąco wygórowanej, zarzut nie potwierdził się w świetle przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego.

Otóż odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje koszty niezbędne i ekonomicznie uzasadnione, ustalone jednak według cen występujących na lokalnym rynku (por. uchwała SN z 13.06.2003 r., sygn. OSNC 2004/4/51). Kosztami ekonomicznie uzasadnionymi są koszty ustalone co do zasady według cen, którymi posługuje się wybrany przez uszkodzonego zakład naprawczy czy wynajmujący pojazdy zastępcze, pod warunkiem jednak, iż koszty te odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku, a ponadto można je zaliczyć do kategorii kosztów niezbędnych. Jak jednak wynikało z przeprowadzonej w niniejszym postępowaniu opinii biegłego, uzgodniona przez strony umowa stawka czynszu najmu nie wykraczała ponad stawki rynkowe dla najmu pojazdu porównywalnej klasy do pojazdu uszkodzonego, oscylujące od 90 zł netto do 200 zł netto za dobę najmu, przy najmie na czas 25 dni. Ustalony przez biegłego przedział stawek rynkowych uznać przy tym należało za wszechstronny, albowiem obejmował analizę ofert najmu u wielu podmiotów działających na lokalnym rynku, uwzględniając przy tym zarówno wypożyczalnie o zasięgu lokalnym, jak i globalnym. Co istotne, odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego nie może być ustalone wyłącznie według stawek średnich, albowiem nie istnieją takie pojęcia jak odszkodowanie przeciętne czy średnie, a w konsekwencji i „stawki średnie”, według których uszkodzony może wynająć pojazd, kompensując tym samym swoją szkodę. Dodatkowo podkreślić należy, iż uszkodzowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, tak samo jak przysługuje mu wybór warsztatu naprawczego, któremu powierzy naprawę uszkodzonego pojazdu. Wybierając jeden z wielu funkcjonujących na rynku podmiotów, uszkodzony może kierować się m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez uszkodzonego podmiot oferujący pojazdy zastępcze. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla tej kategorii usług na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez uszkodzonego firmy wynajmującej pojazdy zastępcze, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez tę firmę. Przyjęcie np. cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego uszkodzowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez uszkodzonego szkody, gdyby ceny przyjęte przez podmiot, z którym uszkodzony zawarł umowę, były wyższe od przeciętnych (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13.06.2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004 nr 4, s. 51).

Mając więc na uwadze powyższe, odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego przysługiwałoby uszkodzonej za najem pojazdu zastępczego w okresie od 04 sierpnia do 17 sierpnia 2011 r. przy uwzględnieniu dziennej stawki czynszu najmu w wysokości 200 zł netto. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że powód wynajął samochód zastępczy uszkodzonej w dniu 16 sierpnia 2011 r., uznać należy, iż jego roszczenie zasadne jest co do czynszu najmu za dwa dni tj. za 16 i 17 sierpnia 2011 r. czyli w kwocie 488 zł brutto (2 dni x 200 zł x 22% VAT). W związku z tym, iż pozwany tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną B. S. dokonał przelewu na rzecz powoda kwoty 1 043,10 zł, co było okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie, powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

Marginalnie należy zaznaczyć, iż nawet, gdyby zgodnie z ustną opinią uzupełniającą biegłego, iż można byłoby doliczyć do uzasadnionego czasu naprawy jeszcze maksymalnie dwa dodatkowe dni na wymianę dwóch dodatkowych elementów w pojeździe, kwota odszkodowania należna powodowi tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną B. S. w związku z najmem pojazdu zastępczego wynosiłaby maksymalnie 967 zł (4 dni x 200 zł x 22% VAT), a zatem nadal byłaby niższa niż odszkodowanie wypłacone przez pozwanego powodowi.

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany jako wygrywający sprawę poniósł koszty zastępstwa procesowego w sprawie w wysokości 1 200 zł, na podstawie § 6 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Dodatkowo pozwany poniósł koszty wynagrodzenia biegłego za sporządzenie opinii w wysokości 1 000 zł. Łączne koszty procesu jakie poniósł pozwany wyniosły zatem 2 200 zł i w takiej kwocie należało je zasądzić od powoda na rzecz pozwanego.

Zgodnie z art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r., o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), jeżeli przepisy ustawy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi wykonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wyklada tymczasowo Skarb Państwa. W orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Przepis art. 113 ust. 1 u.k.s.c. stanowi zaś, że „kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu”. W związku z powyższym Sąd nakazał pobrać od powoda – jako przegrywającego proces w całości – na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140,37 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na poczet wynagrodzenia biegłego.

Mając powyższe na uwadze i na podstawie powołanych przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.

Z/

1. (...)

2. (...).